

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

**IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE
KLOKOT ZA 2019. GODINU**

Priština, Jul 2020

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promoviju polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenje javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa Međunarodno Standardima Vrhovnih Institucija Revizije kao i sa najboljim evropskim praksama.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Opštine Klokot u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Emine Fazliu, koja je nadgledala reviziju.

Izveštaj je rezultat revizije izvršene od strane vođe tima Svetlana Perović i člana tima Agim Sogojeva pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije, Luljeta Morina.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak.....	4
Delokrug i metodologija revizije	5
1 Mišljenje Revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima	6
2 Finansijsko upravljanje i kontrola	8
3 Napredak u sprovođenju preporuka	23
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR.....	31
Dodatak II: Pismo potvrđivanja.....	34

Opšti sažetak

Izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Opštine Klokot za 2019 godinu, koja obuhvata Mišljenje Generalnog Revizora o Finansijskim Izveštajima. Pregled finansijskih izveštaja za 2019 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR).

Revizija je fokusirana na:

Zaključci

Godišnji finansijski izveštaji pripremljeni su u skladu sa okvirom finansijskog izveštavanja, pored pogrešne klasifikacije rashoda koji su doprineli isticanju pitanja.

Što se tiče finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole, Opština mora da preduzme dodatne akcije za njihovo poboljšanje. Primećene su značajne slabosti u važnim finansijskim oblastima kao što su: prihodi, rashodi za plate i dnevnice, obaveze i potraživanja kao i ne finansijska imovina i unutrašnja revizija. Ovo odražava nedostatak odgovarajućeg nadzora od strane menadžmenta u ovim oblastima.

Primena prošlogodišnjih preporuka nije rešena na odgovarajućem nivou od strane opštinskog rukovodstva. Na kraju naše revizije za 2019. godinu, od ukupno 19 preporuka datih za 2018. godinu, sprovedeno je pet preporuka, jedna je u toku, osam još nije adresirano, dok je pet zatvoreno.

Mišljenje Generalnog Revizora ¹

Nemodifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Pogledajte poglavlje 1. ovog izveštaja za više detalja.

Odgovor uprave na reviziju 2019

Predsednik je uzeo u obzir i složio se sa nalazima i zaključcima revizije i založio se da će adresirati date preporuke. Nacionalna Kancelarija Revizije ceni saradnju menadžmenta i osoblja Opštine tokom procesa revizije.

¹ Prilog I, objašnjava vrste mišljenja prema MSVIR-a.

Delokrug i metodologija revizije

Revizija uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao u nastavku:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima;
- Da li su funkcije unutrašnje kontrole odgovarajuće i efikasne; i
- Da li su preduzete odgovarajuće akcije za sprovođenje preporuka revizije.

Revizija je zasnovana na proceni rizika. Analizirali smo aktivnosti Opštine, nivo oslanjanja na menadžerske kontrole kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje GR-a.

Postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezane aranžmane upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslikavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

Odeljci u nastavku pružaju detaljni opis nalaza i preporuka u svakoj revidiranoj oblasti. Odgovori rukovodstva na rezultate revizije mogu se naći u Aneksu II.

1 Mišljenje Revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Revidirali smo Godišnje Finansijske Izveštaje opštine Klokot za godinu završno sa 31 Decembrom 2019, u skladu sa Zakonom o NKR-u i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije. Revizijski pregledi su obavljani kako bi se omogućilo davanje mišljenja o GFI-a, koji uključuju izveštaj o primanjima i isplatama u gotovom novcu i izveštaj o izvršenju budžeta, detaljno objavljeno.

Nemodifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2019, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa MSVIR 10 i 30, i ostalim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za mišljenje.

Isticanje pitanja

Opština je tokom 2019. godine platila i evidentirala rashode u iznosu od 60,261€ u neadekvatnim ekonomskim kategorijama. Iz kategorije kapitalnih investicija isplaćeno je 8,422€ za rashode koji pripadaju kategoriji plata i dnevnica, kao i 51,839€ iz kapitalnih investicija za rashode koji pripadaju kategoriji robe i usluge. Za više detalja vidite pod poglavlje 2.1 Planiranje i izvršenje budžeta. Naše mišljenje nije modifikovano po ovom pitanju.

Odgovornost Menadžmenta za GFI

Predsednik Opštine i je odgovoran za pripremu i tačno predavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru - Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca. Takođe, menadžment je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansirijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i pravilnik br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetske Organizacije.

Predsednik opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad finansijskim izveštavanjem Opštine.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI-a, u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bi smo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visok stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanja kada ona postoje. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI-a. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI-a bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koji su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi komuniciramo sa menadžmentom subjekta revizije o obimu, planiranom vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke u unutrašnjoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Izveštaj revizije se objavljuje na veb stranici NKR-a, osim informacija koje se klasifikuju kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Naš rad u vezi sa Finansijskim Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni revizijski rad o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno smo obradili upravljanje budžetom, nabavku, ljudske resurse kao i imovinu i obaveze i funkciju unutrašnje revizije.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Tokom 2019. godine, Opština je realizovala 99% završnog budžeta, što znači dobru realizaciju na opštem nivou. U kontekstu finansijskih sistema, kontrola prihoda i rashoda zahteva dalja poboljšanja kao i dodatne akcije.

Što se tiče oblasti rashoda, u kategoriji plata i dnevnica treba da se koriguju pogrešni koeficijenti radnika, u kategoriji robe i usluga angažovanje osoblja putem sporazuma za posebne usluge, kao i treba povećati kontrolu u potrošenji gotovine, upravljanje obavezama, upravljanje imovinom, kao i primenu funkcije unutrašnje kontrole. Takođe, treba povećati kontrolu u pogledu klasifikacije rashoda u odgovarajuće kategorije, kao i smanjenja isplata putem sudskih odluka.

Takođe, kontrole u planiranju i prikupljanju prihoda u celini nisu prikladne i ne sprovode se efikasno, posebno u prikupljanju prihoda od pružanja javnih usluga za prikupljanje otpada. U ovoj oblasti je potreban dalji razvoj pravnog okvira usvajanjem unutrašnjih uredbi, kao i unapređenje vođenja adekvatne evidencije o plaćanju usluga sakupljanja otpada, jer evidencija o prihodima i primanjima od ove usluge ne generiše tačne podatke. Takođe, re-anketiranje poreskih obveznika ostaje izvan zakonskog okvira.

2.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Razmotrili smo izvore budžetskih sredstava i potrošnju sredstava prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2019 Izvršenje	2019 % Izvršenja	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje
Izvori sredstava:	1,241,812	1,299,140	1,289,491	99 %	1,327,317	908,325
Grant Vlade - Budžet	1,104,628	1,140,250	1,137,347	100 %	1,051,964	760,323
Prenete iz prethodne godine ³		21,363	21,356	100 %	150,800	92,690
Sopstveni prihodi ⁴	131,050	131,050	130,788	100 %	124,553	29,273
Zaduživanje	6,134	6,134	0	0	0	0
Unutrašnje donacije	0	0	0	0	0	26,039
Spoljne donacije	0	343	0	0	0	0

Završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom povećan za 57,328€. Ovo povećanje je rezultat prenetih neutrošenih sopstvenih prihoda u iznosu 21,363€ odlukom Br. 512/2 od 02.04.2019 i od Vladinog Granta za 35,965€. Tokom 2019 godine Opština je potrošila 99% završnog budžeta ili 1,289,491€, sa poboljšanjem od 1% u odnosu na 2018.

Tabela 2. Potrošnja sredstava prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2019 Izvršenje	2019 % Izvršenje	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje
Potrošenja sredstava prema ekonomskim kategorijama:	1,241,812	1,299,140	1,289,491	99 %	1,327,317	908,325
Plate i Dnevnice	740,000	775,622	775,622	100 %	702,655	674,430
Roba i Usluge	127,961	132,303	125,695	95 %	131,746	119,065
Komunalije	45,000	45,270	45,261	100 %	25,745	21,949
Subvencije i Transferi	6,644	12,644	12,642	100 %	8,764	27,874
Kapitalne Investicije	322,207	333,301	330,271	99 %	458,407	65,007

² Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

³ Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini..

⁴ Primanja koje je entitet iskoristio za finansiranje sopstvenog budžeta.

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama:

- Završni budžet u kategoriji plata i dnevnica u odnosu na početni budžet je povećan za iznos od 35,622€ od Granta Vlade. Završni budžet je potrošen 100%;
- Završni budžet za kategoriju roba i usluga u odnosu na početni budžet povećan je za 4,342€ i to prenosom neutrošenih sopstvenih prihoda iz 2018 godine u iznosu od 4,000€ i prenesenih donacija u iznosu od 343€. Završni budžet je potrošen 95% usled ne korišćenja sredstava iz zaduživanja;
- Završni budžet za komunalne usluge i za subvencije su realizovani 100%;
- Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet povećan je za 11,093€ prenosom nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2018, dok je nivo potrošnje bio 99%. Prema Zakonu o budžetu br. 06 / L-133, u Tabeli 4.2 Finansiranje kapitalnih investicija 2019-2021, namenjena su sredstva za finansiranje pet kapitalnih projekata.

Pitanje B1 - Neadekvatna klasifikacija troškova i dodatni troškovi

Nalaz

Prema finansijskom pravilu Br. 01/2013 / MF "O potrošnji javnog novca" rashodi moraju imati odgovarajuće kodove/šifre, definisane Administrativnim uputstvom za knjigovodstveni plan, kao što su i u računovodstvenom planu Trezora definisani odgovarajući kodovi/šifre i odgovarajuće kategorije rashoda koje BO moraju da primene.

Kao što smo predstavili u isticanju pitanja, Opština je tokom 2019. godine platila i evidentirala troškove u iznosu od 60,261€⁵ u neadekvatnim ekonomskim kategorijama. Iz kategorije kapitalnih investicija isplaćeno je 8,422€ za rashode koji pripadaju kategoriji plata i dnevnica kao i 51,839€ iz kapitalnih investicija za rashode koji pripadaju kategoriji robe i usluga. Ova plaćanja su kao što sledi:

- Osnovni suda u Gnjilanu-ogranak Vitina doneo je Presudu br. 171/14, dana 19.12.2018, kojom se obavezuje tužena (Opština) da tužiocu (radniku obrazovanja) isplati mesečne dohotke, u iznosu od 108€, od dana 10.2.2014 do 31.08.2014, računajući mesečnu kamatu od 8% od dana podnošenja tužbe 19.5.2014 do konačne isplate. Opština je dana 22.10.2019 isplatila 1,042€ u ime plata iz kategorije kapitalnih investicija sa ekonomskog koda 34000 (sudske odluke), tako što je pogrešno klasifikovala troškove. U ime kamate isplaćen je iznos od 283€;
- Osnovni suda u Gnjilanu-ogranak Vitina, doneo je Presudu br. 168/14, dana 08.10.2018, kojom se obavezuje tužena (Opština) da tužilju vrati

⁵ Glavni dug je bio 60,261 €, dok je 1,792 € za troškove suda / izvršenja

na posao i isplati joj neisplaćeni lični dohodak u iznosu od 191€, sa kamatom od 8%. Opština je dana 23.09.2019 isplatila 1,740€ na ime plata iz kategorije kapitalnih investicija sa ekonomskog koda 34000 (sudske odluke), pogrešno klasifikujući troškove. Na ime kamate isplaćen je iznos od 473 €;

- Osnovni sud u Gnjilanu-ogranak Vitina, doneo je Presudu br. 83/2019, dana 26.04.2019, kojom se obavezuje tužena (Opština) da tužiocu nadoknadi mesečne bruto dohotke, u iznosu od 182€ za period od 10.02.2014 do 31.08.2014 sa mesečnom kamatom od 8% od dana 30.03.2015 kao i iznos od 400€ za troškove postupka. Opština je dana 08.08.2019 isplatila 2,366€ u ime plata iz kategorije kapitalnih investicija sa ekonomskog koda 34000 (sudske odluke), tako pogrešno klasifikujući troškove. U ime kamate isplaćen je iznos od 676€, dok iznos od 400€ nije još uvek isplaćen;
- Na osnovu rešenja Nezavisnog Nadzornog Odbora Civilne Službe Kosova (NNOCSK) donetog dana 18.01.2019 opština Klokot je bila u obavezi da vrati izvršnog poverioca na radno mesto Službenika za povratak i isplati zaostali lični dohodak. Opština nije uvažila odluku NNOCSK, i Osnovni sud u Gnjilanu-ogranak Vitina, doneo je naredbu za izvršenje dana 25.03.2019. Opština nije izvršila ovu sudsku odluku, nakon čega je Trezor prema članu 40. ZUJFO br. 03/L-048 izvršio isplatu u iznosu od 3,274€ iz kategorije kapitalnih investicija na ime plata i dnevnica. U okviru ovog iznosa na ime kamate isplaćen je iznos od 117€;
- Sud je dana 3.7.2018 doneo odluku, na osnovu sudskog poravnanja između Opštine i zakupodavca, koji je tužio opštinu Klokot za neizmirenje dugova u ime kirije za objekat Opštine u periodu od 30.09.2010 do 20.03.2017. U okviru poravnanja dogovorena je isplata u ukupnom iznosu od 85,900€, koja će se sprovesti tokom 2019 u četiri rate, počevši od februara 2019. Opština je u toku 2018. isplatila iznos od 15,099€ iz fonda kapitalnih investicija dok je tokom 2019. isplaćen ukupan iznos od 51,838€ na ime kirije (kategorije roba i usluga) iz kategorije kapitalnih investicija sa ekonomskog koda 34000 (sudske odluke), tako pogrešno klasifikujući troškove. To je rezultat lošeg i neosnovanog planiranja plaćanja ugovornih obaveza.

S' obzirom na prirodu sudskih predmeta, nemoguće je sa apsolutnom tačnošću predvideti sporove i troškove koji će proizaći iz njih. Međutim, moguće je u određenoj meri obezbediti indikativni iznos koji se može potrošiti u ove svrhe.

Uticaj Ne adekvatno planiranje budžeta i njegovo izvršenje koje nije u skladu sa Zakonom o budžetu i ZUJFO-a će rezultirati neuspehom ostvarivanja ciljeva opštine, pružajući loše usluge i lošu infrastrukturu za građane. Nepravilno prijavljivanje podataka o klasifikaciji rashoda dovodi u zabludu korisnike ovih informacija koje su pogrešno predstavljene u GFI-a ili utiče na donošenje odluka menadžmenta.

Preporuka B1 Predsednik Opštine treba da obezbedi da se preduzmu sve neophodne radnje kako bi se osiguralo da se zahtevi planiraju i razvrstaju u skladu sa adekvatnom raspodelom budžeta. Ako predviđene projekcije budžeta ne odgovaraju prirodi rashoda i zahtevima opštine, sredstva bi trebalo da se preusmere da bi se obezbedila sredstva za redovno plaćanje rashoda. To bi se trebalo odraziti u nastojanju budžetiranja zahteva u odgovarajućim ekonomskim kategorijama i ojačanju kontrola plaćanja, evidentiranja i pravilnog predavljanja javnih rashoda u GFI-a.

2.1.1 Prihodi

Prihodi koje je opština Klokot ostvarila u 2019. godini iznosili su 163,116€. Ti prihodi su od poreza na imovinu, poslovnih tarifa, prihoda od zakupa, itd.

Opština je primila i indirektno prihode od centralnog nivoa u iznosu od 7,760€ (od policijskih kazni).

Tabela 3. Sopstveni prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2019 Primanja	2019 % Primanja	2018 Primanja	2017 Primanja
Prihodi	131,050	131,050	163,116	124%	133,635	111,605

Od ukupnog iznosa prikupljenih prihoda, Opština je u 2019 godini potrošila 130,788€. Sopstveni prihodi u iznosu od 40,095€ iz 2018. i 2019. godine preneseni su za potrošnju u 2020. godinu.

Pitanje A1 – Loše planiranje sopstvenih prihoda

Nalaz Budžetom za 2019 godinu u Tabeli 4.3 Srednjoročni plan ukupnih prihoda opštinskog budžeta, planirani su sopstveni prihodi u iznosu od 131,050€. Prihodi su naplaćeni u iznosu od 163,116€, odnosno 24% više u odnosu na planirane. To se dogodilo usled lošeg planiranja.

Porez na imovinu sakupljen je u iznosu od 83,989€, što je za 2,009€ više od planiranih prihoda (81,980€, od kojih je porez na zemljište 24,840€ i porez na imovinu 57,140€), iako opština nije realizovala prihode od poreza na zemljište;

Opštinske takse naplaćene su u iznosu od 51,467€, ili 27,397€ više u odnosu na planirane (24,840€), usled pogrešnog planiranja prihoda od taksi za registraciju vozila čiji je planirani iznos 2,500€, dok je naplaćen iznos od 7,656€, taksi od dozvola za izgradnju čiji je planirani iznos 8,000€ dok je realizovan iznos od 9,121€, kao i prihodi koji nisu planirani u iznosu od 21,120€ od službenih dokumenata (naplata od osiguranja, promene destinacije zemljišta);

Prihodi od zakupa javnih površina iznosili su 27,660€, što je za 2,660€, više od planiranih (25,000€) usled naplate potraživanja iz 2018 godine.

Za odstupanja na pojedinim pozicijama na kojima je izvršenje veće u odnosu na iznos koji je budžetom odobren izvršene su realokacije.

Uticaj Planiranje prihoda je potcenjeno i može uticati na loše planiranje projekata ili postizanje opštinskih ciljeva na osnovu sredstava koja je opština obavezna da prenese i potroši u narednoj godini.

Preporuka A1 Predsednik treba da obezbedi da se objektivno planiranje naplate prihoda iz sopstvenih izvora i realizuju na osnovu odgovarajuće preliminarne analize.

Pitanje C1 - Slabosti u upravljanju prihoda od pružanje usluga sakupljanja i odlaganja otpada

Nalaz Na osnovu Zakona br.04/L-060 o otpadu, član 15, tačka 1.8. Opština određuje tarife i način naplaćivanja finansijskih sredstava za komunalne usluge.

Skupština Opštine dana 29.1.2018 je donela novu odluku o naplati i pružanju usluga u sakupljanju i odlaganju otpada čime je prethodni iznos od pet (5) evra na mesečnom nivou smanjen na iznos od tri (3) evra za domaćinstva. Međutim, navedenom odlukom ne utvrđuje se vrsta, visina (pravna lica), olakšice, rokovi i način plaćanja ove usluge za fizička i pravna lica.

Skupština Opštine je odobrila odluku o naplati kontejnera za pravna lica br. 1548/2 dana 04.12.2019 godine, čija je validnost zatražena od strane MALS-a i prosleđena na razmatranje nadležnom Ministarstvu sredine i prostornog planiranja. Odlukom br. 7167-2/19 od dana 03.01.2020 nije potvrđena, usled administrativnih razloga (kašnjenja u dostavljanju ove odluke u zakonskom roku).

Uticaoj Ne potvrđivanje odluke može dovesti do nepravednog plaćanja usluga, zbog nedostatka razlike u visini naknade između fizičkih i pravnih lica.

Preporuka C1 Predsednik treba da inicira ponovno usvajanje Uredbe o naplati pružanja usluga u sakupljanju i odlaganju otpada u skladu sa Zakonom br.04/L - 060 o Otpadu.

Pitanje A2 - Nije postignuta verifikacija 1 / 5 oporezive imovine

Nalaz Opština nije uspela da izvrši verifikaciju 1/5⁶ nepokretne imovine u skladu sa Zakonom o porezu na nepokretnu imovinu br. 03 / L-204 sa izmenama i dopunama. Ovo se dogodilo jer Opština nije angažovala osoblje na poziciji anketara i nije opremljena neophodnom opremom (iPad) neophodnom za registraciju imovine u zonama koje su određene Pravilnikom o porezu na nepokretnu imovinu br 11178/2 za 2019 godinu, odobrenim dana 30.11.2019.

Uticaoj Ne verifikacija 1/5 imovine, može dovesti do ne potpune informacije o sadašnjoj oporezivoj imovini, uz mogući uticaoj da se procenjeni prihodi od poreza na imovinu smanjuju.

Preporuka A2 Predsednik treba da analizira razloge i prepreke zbog kojih zakonski uslovi u ovoj oblasti nisu sprovedeni i da se preduzmu dodatne akcije

⁶ Tokom 2019. godine, opština nije verifikovala nijednu imovinu.

kako bi se u narednoj godini verifikacija opštinske imovine izvršila u skladu sa zakonom.

2.1.2 Plate i dnevnice

Završni budžet za Plate i dnevnice je 775,622€. Broj zaposlenih prema budžetu bio je 124, dok je na kraju godine njihov broj bio 147⁷, od kojih 95 sa punim radnim vremenom dok je 52 angažovano u obrazovanju, 20 sa punom normom časova i 32 sa podeljenom normom časova. Tokom 2019. godine zaposlena su dva nova radnika, službenik za zdravstvo i službenik za osoblje. Testirali smo 83. uzorka za značajne testove kao i 10. uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje B2 - Pogrešni koeficijenti za obračun plata u obrazovanju

Nalaz Svi zaposleni nastavnici u departmanu obrazovanja, bez obzira da li rade u predškolskom, osnovnom ili srednjem obrazovanju, primaju plate obračunate po koeficijentu A-382, koji je do 2011-e godine bio u upotrebi isključivo za nastavnike osnovnog obrazovanja. Menadžment Opštine je uspostavio unutrašnje kontrole kako bi reagovao na nastale nepravilnosti, ali u toku 2019 samo za 7. radnika izvršene su promene.

Uticaj Ne ažuriranja koeficijenata i ugovora u skladu sa zakonskim promenama, dovodi do manjih isplata u odnosu na zakonska odobrenja.

Preporuka B2 Opština bi trebalo da naredi promene koeficijenata i ugovora za sve zaposlene u departmanu za obrazovanje u skladu sa normom.

2.1.3 Roba i usluge

Završni budžet za robe i usluge u 2019 godini je bio 132,303€, sa tog budžeta je potrošeno 125,695€. Ovi troškovi se uglavnom odnose na troškove osiguranja objekata, troškove ugovaranja, troškove na osnovu sudskih odluka, troškove za gorivo, struju i telefon. Testirali smo 19. uzoraka za značajne testove u iznosu od 24,078€ kao i 5. uzoraka za testove usklađenosti. Takođe, tretirani su i svi Ugovori za posebne usluge.

⁷ Opštinski odbornici nisu uključeni.

Pitanje B3 - Nedostaci u angažovanju radnika preko Ugovora za posebne usluge

Nalaz U skladu sa članom 12. tačka 4. ZCS Br. 03 / L-149, imenovanja sa određenim rokom za period kraći od šest meseci vrše se na osnovu ugovora koji se nazivaju „Ugovori o posebnim uslugama“ koji podležu Zakonu za obaveze i za koje se primenjuje pojednostavljeni postupak zapošljavanja“. Takvi angažmani su dozvoljeni samo za određeni posao i u posebnim i nepredviđenim okolnostima.

Opština je angažovala 21⁸ radnika kroz Ugovore o posebnim uslugama (UPU) za koje nije razvila pojednostavljene procedure zapošljavanja. Ukupan iznos isplaćen na ime ovih ugovora je 12,764€. Pored toga, Opština ima ugovore sa još sedam⁹ radnika koji su angažovani na osnovu ugovora o posebnim uslugama, koji nisu plaćeni u toku 2019 godine.

Položaj menadžera nabavke pokriven je ugovorom za period od 8. meseci dok je pozicija savetnika Predsednika pokrivena ugovorom za period od 12. meseci u toku 2019. godine, što znači da je njihovo angažovanje bilo više od šest meseci.

Razlog primene ovog oblika angažovanja radnika bio je ne odobravanje zahteva za dodatna radna mesta preko Zakona o budžetu, kao i usled potrebe angažovanja radnika za obavljanje poslova tokom određenog perioda tokom godine.

Uticaj Pokrivenost pozicija preko UPU-a za redovne pozicije bez pojednostavljenih procedura ograničava konkurenciju i kao posledica toga može da ima zapošljavanje nisko kvalifikovanog osoblja kao i loš kvalitet primljenih usluga.

Preporuka B3 Predsednik treba da obezbedi da će se zahtevi za redovna i dugoročna radna mesta, kada je potrebno, adresirati u MF-a preko adekvatnog budžetskog planiranja, obezbeđujući da se angažovanje vrši u skladu sa zakonskim zahtevima putem konkurentnog i transparentnog procesa. Takođe, Predsednik treba da obezbedi da zaposleni koji imaju Ugovore za posebne usluge budu angažovani samo u slučajevima kada postoje posebni zahtevi, poštujući zakonske zahteve tokom njihovog angažovanja.

⁸ U 11. slučajeva njihov angažman je bio za pozicije tehničkih radnika (čistači) , 2 slučaja na pozicijama savetnika, i na redovnim pozicijama (službenik za budžeta, građevinski inspektor, službenik za poljoprivredu, službenik za informisanje 2. pozicije, menadžer nabavke, osiguranje, službenik za zdravstvo.

⁹ Radnici koji su angažovani a za koje opština nije izvršila plaćanje u toku 2019 – pitanje obradjeno u poglavlju Obaveze

2.1.4 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere u 2019. godini je bio 12,644€, od čega je potrošeno 12,642€. Ovi troškovi se tiču subvencija za ne javne entitete, u okviru zdravstva i socijalne zaštite. Testirali smo 5. uzoraka za značajne testove u iznosu od 1,574€ kao i 5. uzoraka za testove usklađenosti.

2.1.5 Kapitalne Investicije

Završni budžet za kapitalne investicije za 2019. godinu je bio 330,301€, sa tog budžeta je potrošeno 330,271€. Ovi troškovi se tiču isplata na ime sudskih odluka, izgradnje lokalnih puteva i trotoara, rekonstrukcije i proširenja javne rasvete. Testirali smo 29. uzoraka za značajne testove u iznosu od 330,271€ kao i 5. uzoraka za testove usklađenosti. Preporuke u vezi sa izdacima za kapitalna ulaganja mogu se naći u pitanju B1.

2.2 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Prikazana vrednost u GFI-a kapitalnih imovina je 1,361,500€, dok vrednost ne-kapitalne imovine i zaliha nije prikazana u GFI-a. Mi smo testirali 53. uzorka za značajne testove od kojih su kapitalna ulaganja tokom 2019. u vrednosti 270,010€¹⁰, kao i ne registrovane zalihe identifikovane tokom revizije 2018. godine i 10. uzoraka za testove usklađenosti.

Pitanje B4 - Slabosti u upravljanju imovinom

Nalaz Pregledali smo da li je proces registracije i način vođenja evidencije u skladu sa zahtevima Uredbe MF br. 02/2013 o upravljanju ne finansijskim sredstvima budžetskih organizacija.

Tokom revizije primetili smo da je Opština pokazala slabosti u upravljanju imovinom kako sledi:

- Opština još uvek nema unutrašnje procedure za upravljanje imovinom u skladu sa zahtevom Pravilnika Trezora 02/2013;
- Nije formirana Komisija za popis i procenu imovine kako zahteva Uredba o upravljanju imovinom br. 02/2013 član 19. i 21;
- Nije uspela da registruje imovinu iznad 1,000€ kupljenu 2019. u računovodstveni registar (Free Balance). Takodje, još uvek nije

¹⁰ Ukupni troškovi za kapitalne investicije u toku 2019 iznosili su 330,271€, ali su troškovi za kapitalne investicije preceñeni u iznosu od 60,261€ usled lose klasifikacije troškova - pitanje B2.

registrovana imovina identifikovana tokom revizije 2018¹¹;

- Imovina ispod 1,000€ nije evidentirana od strane Opštine jer softver e-imovina nije u funkciji, dok nema nikakvih podataka o zalihama.

Uticaoj Nedostatak unutrašnjih uredbi, ne ažuriranje registra imovine i ne harmonizacija stanja inventarizacije sa stanjem računovodstvenog registra povećava rizik da se sredstva zloupotrebljavaju, otuđe ili izgube, a da vrednost imovine organizacije prikazane u GFI-a ne bude tačna.

Preporuka B4 Predsednik treba da obezbedi da se ojačaju kontrole u upravljanju i izveštavanju imovine, kako bi se njihovo upravljanje i izveštavanje vršilo u skladu sa zakonskim zahtevima. Takođe, treba osigurati da se u sporazumima o su - finansiranju sa ministarstvima pojasni vlasništvo nad izgrađenim objektima po završetku. Takođe je neophodno povećati saradnju Službenika imovine sa Trezorom kako bi se omogućila registracija novih investicija u postojeće objekte kao i dodatna vrednost osnovnog objekta.

2.3 Tretiranje gotovog novca i njegovih ekvivalenata

Neopravdani avansi predstavljeni u GFI-a za 2019 iznose od 10,928€, uz objašnjenje 8,500€ petty cash dok je 2,428€ kreditna kartica i ova sredstva nisu zatvorena za period 2016-2018. Prema podacima Opštine, službenik nije bio u mogućnosti da zatvori avans jer nisu postojali nikakvi dokazi za zatvaranje.

Pitanje A3 - Slabosti u upravljanju avansima

Nalaz Opština nije odredila službenika za sitan novac (petty cash) na osnovu Finansijskog pravilnika 01/2010 o Unutrašnjoj kontroli i Finansijskog pravila 01/2013 o potrošnji javnog novca.

Finansijska pravilo 01/2013 – o potrošnji javnog novca, član 27, predviđa da osoblje koje putuje u službene svrhe može uzeti avans u gotovini ili koristiti kreditnu karticu prema Administrativnom uputstvu 04/2009 o kreditnim karticama za službena putovanja. Da bi se osiguralo zatvaranje Kreditne kartice neophodno je dostavljanje odgovarajućih faktura finansijskoj službi. Prilažu se računi na kreditnoj kartici za nastale troškove.

Predsednik je koristio kreditnu karticu za boravak van Kosova u toku

¹¹ Ambulanta u selu Mogila, 45 parcela zemljišta; Zgrade sagrađene kroz sporazume o finansiranju sa opštinama vredne su 135,866 €

2019. godine u vrednosti od 667€. Iako je kartica kreditnog sistema u Trezoru zatvorena (izjednačena), nismo dobili dokaze (račune) za nastale troškove.

Od pregledanog avansa u iznosu od 1,500€, iznos od 1,041€ potrošen je za hranu i piće.

Uticaj Kašnjenje u zatvaranju avansa povećava rizik ne povratka finansijskih sredstava. Ne obrazloženje troškova putovanja, povećava rizik da javni novac bude korišćen u suprotnošću s ciljevima i primenjivim pravilima.

Preporuka A3 Predsednik treba da osigura da avansi budu opravdani unutar određenog roka prema Uredbi 2004/07. Obrascima za zatvaranje avansa treba priložiti sve fakture, zahteve i liste pre trenutka zatvaranja.

2.4 Potraživanja

Opština je u GFI-a za 2019. godinu obelodanila potraživanja u iznosu od 593,250€, što ukazuju na trend rasta ovih računa u odnosu na 2018. godinu kada je vrednost potraživanja iznosila 519,026€. Ova vrednost se sastoji od potraživanja od poreza na imovinu i takse na poslovanje.

Sistem registracije poreskih obveznika je centralizovan u bazi podataka poreza na imovinu koja sadrži informacije za sve opštine na Kosovu i održava se od Departmana za porez na imovinu pri Ministarstvu finansija (MF). Svaka opština je dužna da vrši verifikaciju, tj. da upravlja unosom informacija poreza na imovinu u okviru baze podataka, sa svim informacijama, uključujući porez na imovinu, adrese imovine, adrese vlasnika i korisnika, podatke o zemljištu i zgradama, vrednosti imovine, poreske stope, poreske obaveze, kao i evidencije poreskih plaćanja, što opština Klokot u toku 2019-e godine nije uradila u zakonski predviđenom roku.

Pitanje B5 - Slabosti u upravljanju računima potraživanja

Nalaz Iako Opština čini stalan napor da se prikupe dugovi od poreza na imovinu, koji na kraju 2019. godine iznose 452,510€, prema podacima službenika za prihode u Opštini, sposobnost da se prikupi porez na kraju 2019-e iznosila je 83,989€ ili samo 18.6 %, što je povećanje u poređenju sa 16,6% iz 2018 godine, ali je još uvek nizak nivo naplate poreza.

Inkasanti delegirani od strane Opštine, koji vrše naplatu taksi za usluge iznošenja smeća, poseduju bazu korisnika koja još uvek nije pouzdana evidencija podataka o izvršenim plaćanjima i zaostalim dugovanjima (potraživanjima), usled ne registrovanja svih obveznika na ime ove usluge. Takodje, o potraživanjima na ime ove usluge nije izveštavano na kraju godine Departmanu Budžeta i finansija, usled čega nisu prikazani

podaci u GFI-a.

Utica Nedostatak inkasanata i nepravilno ažuriranje baza podataka uticalo je da nisu svi dužnici upisani u registar dužnika, potraživanja se povećavaju iz godine u godinu i Opština nema podatke o potraživanjima za usluge sakupljanja otpada.

Preporuka B5 Predsednik treba da analizira razloge za rastući trend računa potraživanja poreza na imovinu i da ojača kontrole za sprečavanje njihovog daljeg rasta. Treba da uspostavi strategiju i mehanizme radi omogućavanja identifikacije i naplate akumuliranih dugova, kroz uvođenje uslovljavanja nekih opštinskih službi na osnovu dokaza o plaćenom porezu na imovinu. Takođe, neophodno je da Opština na adekvatan način upravlja računima potraživanja za usluge sakupljanja otpada.

2.5 Ne izmirene i potencijalne obaveze

Izveštaj neizmirenih obaveza prema snabdevačima na kraju 2019. godine je 69,862€¹². Ove obaveze su prenete za isplatu u 2020 godini. Dok su potencijalne obaveze iskazane u iznosu od 95,207€.

Potencijalne obaveze predstavljaju moguće obaveze koje nastaju po osnovu prošlih događaja i čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom ili ne nastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom subjekta revizije ili su to sadašnje obaveze koje nastaju po osnovu prošlih događaja ali nisu priznate jer nije verovatno da će biti zahtevan odliv sredstava za izmirenje obaveza ili iznos obaveza ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Direktno smanjenje obaveza vrši se na osnovu prinudnog poravnjanja, vansudske nagodbe, pravosnažne sudske odluke, kao i u ostalim slučajevima za koje postoji pouzdana dokumentacija, kada se realno može proceniti da se tekuće obaveze neće isplatiti u roku od 60. dana od dana kada su trebali biti uplaćeni.

¹² Ovaj iznos je predstavila opština, član 17. izveštaja o neizmirenim obavezama u roku od 30. dana.

Pitanje A4 - Nepotpuno izveštavanje o neizmirenim i potencijalnim obavezama

Nalaz Opština je predstavila iznos potencijalnih obaveze u vezi sa raznim sudskim sporovima u vrednosti od 95,207€¹³. U okviru ove vrednosti, predstavljen je iznos od 70,801€, koji predstavlja obavezu Opštine nastalu nakon okončanja sudskog spora (poravnanje Opštine) završenog tokom 2018 godine. U ime ove obaveze¹⁴, isplaćen je ukupan iznos od 66,936€, dok je za ovaj slučaj samo iznos od 18,964€ trebalo da bude evidentiran u okviru neizmirenih obaveza za 2019 godinu. Potencijalne obaveze su precenjene u vrednosti od 70,801€.

Takodje, Opština nije predstavila vrednost nastalih obaveza koje su proistekle iz potpisivanja sedam Ugovora o posebnim uslugama.

Uticaj Predstavljanje izmirenih obaveza u okviru potencijalnih obaveza, kao i neprikazivanje obaveza proisteklih iz ugovorenih angažmana, dovodi do prezentacije netačnih podataka u GFI.

Preporuka A4 Predsednik treba da ojača interne kontrole kako bi prezentacija obaveza i potencijalnih obaveza bila tačna.

Pitanje B6 - Ne adekvatno upravljanje fakturama troškova i izveštavanje o obavezama

Nalaz Prema finansijskom pravilu br. 01/2013, član 24. Primanja i isplate faktura, sve fakture moraju biti primljene/prijavljene primenom postupaka unutrašnje kontrole za promet dokumentacije. U tom aspektu, primljeni računi moraju biti protokolisani i evidentirani u knjigu računa/protokola. Primetili smo da nijedan primljeni račun od EO nije protokolisan i nije imao datum prijema od strane Opštine, sto je rezultiralo jednim ne ažuriranim registrom neplaćenih faktura.

¹³ Iznos predstavljen od strane Opštine na GFI -2019, član 18,...

¹⁴ Obaveza za zakup opštinske zgrade predviđena je u iznosu od 70,801 €, odluka suda za isplatu od 85,900 € je isplaćena u iznosu od 66,936 €, a iznos od 18,964 € trebalo je predstaviti kao neplaćenu obavezu.

Finansijsko pravilo br. 02/2013 MF za prijavljivanje neplaćenih obaveza budžetskih organizacija obavezuje sve budžetske organizacije da prijave neplaćene obaveze u Trezor. Opština nije redovno izveštavala Trezor o neizmirenim obavezama na mesečnom nivou, naime u toku 2019. godine ukupno sedam puta je izveštavala Trezor uključujući izveštaj na kraju godine. Razlog ne redovnog izveštavanja je nemarnost službenika za izveštavanje.

Uticaј Ne protokolisanje računa povećava rizik od gubitku ili dupliranja plaćanja istog računa i ne prikazivanja stvarnog stanja obaveza Opštine.

Preporuka B6 Predsednik treba da osigura da se sve primljene fakture evidentiraju u knjigu protokola kako bi se ispunila obaveza prema zakonu o protokolima. Takođe, Predsednik treba da ojača interne kontrole kako bi izveštavanje o obavezama Trezoru bilo na mesečnoj osnovi.

2.6 Funkcija unutrašnje revizije

Od budžetskih organizacija se traži da osiguraju da njihove aktivnosti i procesi podležu unutrašnjoj reviziji. Pravilan sistem unutrašnje revizije pomaže menadžmentu u prepoznavanju slabosti u finansijskom upravljanju i opštinskim kontrolama. Ovo doprinosi poboljšanju unutrašnje kontrole, postizanju ciljeva i poboljšanju usluga koje pruža opština.

Pitanje B7 - Ne sprovođenje funkcije unutrašnje revizije

Nalaz Unutrašnja uredba br. 01/2019 o Osnivanju funkcije unutrašnje revizije javnog sektora, predviđa da ukoliko opština nema budžet od 3.mil treba da primeni odredbe člana 4, stava 1.3 i angažuje unutrašnjeg revizora koji bi vršio procenu unutrašnje kontrole. Uprkos našim ponovljenim preporukama, Opština još uvek nije uspela da obezbedi usluge unutrašnje revizije.

Uticaј Nedostatak stalnih pregleda unutrašnje revizije može uticati na nastavak ponavljanja slabosti na ključnim sistemima unutrašnje kontrole. Šta više, menadžment može da ne bude u stanju da blagovremeno identifikuje slabosti kontrole i da reaguje za njihovo eliminisanje.

Preporuka B7 Predsednik treba da osigura primenu Unutrašnje uredbe br.01/2019 i osigura sprovođenje funkcije unutrašnje revizije kroz jedan od načina predviđenih članom 4. ove Uredbe, jer funkcija unutrašnje revizije dodaje vrednost odgovornom upravljanju obezbeđujući osiguranja usredsređena na rizike i savetodavne usluge.

3 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš revizijski izveštaj za GFI-a za 2018. godinu rezultiralo je sa 19. preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kome je jasno opisano kako će se sprovesti date preporuke.

Opština je dostavila izveštaje o napretku u sprovođenju preporuka (13.03.2020) u skladu sa zahtevima koji proizlaze iz Poslovnika o sprovođenju revizije i akcionih planova. Do kraja naše revizije za 2019. sprovedeno je 5. preporuka, 1 je u procesu, 8 još nisu adresirane i pet je zatvoreno.

Za potpuniji opis preporuka i njihovog postupanja pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Tabela 4. Sažetak preporuka iz prethodne godine i 2019 godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2018 godine	Preduzete akcije	Status
1	GFI	<p>Predsednik treba da osigura da je obavljena analiza za određivanje razloga za Isticanje pitanja u ovom izveštaju. Treba preduzeti specifične mere za jačanje kontrola kako bi se osiguralo da su svi troškovi adekvatno klasifikovani po ekonomskim kategorijama, kao i da se izveštaji prikazuju u skladu sa zahtevima Uredbe MF o Godišnjem finansijskom izveštavanju. Takođe, Predsednik treba da obezbedi da je sva opštinska imovina evidentirana na imovinskim registrima (računovodstveni registar i imovinski registar) i da se pravilno predstavi na GFI-a 2019 godine.</p> <p>Dalje, Predsednik treba da osigura da su uspostavljeni efektivni procesi kako bi se potvrdilo da plan izrade GFI-a za 2019 godinu, adresira sva pitanja koja se odnose na usaglašavanje. Izjava data od strane Glavnog administrativnog i finansijskog službenika, ne treba biti potpisana osim ako prema GFI-a nisu sprovedene sve potrebne kontrole Finansijsko upravljanje i kontrola.</p>	Ponovljene greške vezane za losu klasifikaciju troškova, isplata na osnovu sudskih odluka.	Ne sprovedena preporuka.
2.	Planiranje i izvršenje budžeta	<p>Predsednik treba da obezbedi da se planiranje i budžetiranje troškova vrši u skladu sa prirodom troškova kao i da sve finansijske transakcije budu izvršene u skladu sa odredbama ZUJFO, u granicama budžeta, na vreme i na tačnom krajnjem mestu. Isplate koje su predmet sudskih odluka i poravnanja moraju biti pravilno klasifikovane kako bi njihovo predstavljanje na GFI bilo tačno. Neophodno je kritičko razmatranje stanja ne izmirenih obaveza, radi određivanja prioriteta isplata, kako bi se izbegle okolnosti koje mogu da</p>		Ne sprovedena preporuka.

		izazovu njihovu direktnu isplatu od strane Trezora.		
3.		Predsednik treba dalje da obezbedi sprovođenje zakona, propisa i ugovorenih obaveza kako bi Opština izbegla ulaženje u bilo kakve sporove i dodatne troškova vođenja postupka i umanjila isplate iz budžeta po osnovu sudskih sporova.	Nije bilo novih sporova tokom 2019 prijavljenih od strane Opštine.	Zatvorena preporuka.
4.	Prihodi	Predsednik Opštine treba da uradi adekvatnu sistematizaciju radnih mesta pokrivajući pozicije anketara, blagajnika i građevinskog inspektora. Takođe, neophodno je ažuriranje svih postojećih baza podataka obveznika od koji se vrši naplata taksi za komunalne usluge, kao i da se započne sa detaljnim i blagovremenim evidentiranjem naplata i izveštavanjem kako o naplatama, tako i o potraživanjima. Prikupljeni iznosi prihoda treba da se deponuju u banku u skladu sa važećim pravilima.	Angažovani su radnici na poziciji blagajnika i građevinskog inspektora, dok je pitanje vezano za komunalne usluge ponovljeno.	Delimično sprovedena preporuka.
5.	Plate i dnevnice	Predsednik treba da osigura da se zaposleni sa ugovorima o posebnim uslugama angažuju samo kada za to postoje posebni zahtevi i da se za te usluge sprovode pojednostavljeni postupci zapošljavanja koji neće trajati više od šest (6) meseci. Opština mora da zadrži porez na izvor plate njenih radnika, u skladu sa AU br.01/2016 O sprovođenju zakona 05/L-028 O porezu na lične dohotke.	Ove godine je u opštini ista situacija.	Ne sprovedena preporuka.
6.	Plate i dnevnice	Opština mora po hitnom postupku naložiti izmene koeficijenata i ugovora svim zaposlenim nastavnicima čiji se obračun plata vrši po pogrešnim koeficijentima.	Samo sedam radnika ima promenjen koeficijente.	Ne sprovedena preporuka.

7.	Plate i dnevnice	Predsednik treba da utvrdi odgovornost onih koji su svojim postupcima doveli Opštinu u ovu vrlo nepovoljnu poziciju, te da preduzme odgovarajuće mere u skladu sa zakonom i da pojača unutrašnje kontrole kako bi u buduće prilikom otpuštanja zaposlenih bio ispoštovan Zakon o Radu i sva Administrativna Uputstva na snazi.		Sprovedena preporuka.
8.	Plate i dnevnice	Predsedniku Opštine treba da utvrdi pojedinačnu odgovornost kršenja zakona prilikom sprovođenja konkursne procedure, poništi imenovanja direktorima škola, i što je pre moguće raspiše javne konkurse u skladu Administrativnim uputstvom MONT-a Br.08/2014 O procedurama i kriterijumima za izbor direktora u obrazovnim institucijama, kao i da pojača unutrašnje kontrole kako bi u buduće prilikom prijema novih službenika bio ispoštovan Zakon o Radu i sva Administrativna Uputstva na snazi.		Sprovedena preporuka.
9.	Robe i usluge, kao i komunalije	Predsednik treba da osigura dosledno i učinkovito poštovanje pravila /postupaka nabavke, kao i odgovarajuće upravljanje ugovorima kako bi se osigurala vrednost za novac potrošen na nabavku. Sistematskim nadzorom izvršenja ugovora povećala bi se sigurnost za njihovu implementaciju u skladu sa ugovorenim uslovima.	Isti okvirni ugovor raskinut je zbog potrošnje sredstava.	Zatvorena preporuka.
10	Robe i usluge, kao i komunalije	Predsednik treba da osigura preduzimanje mera i postupaka kako bi se svaka nabavka sprovedila u skladu sa finansijskim postupcima utvrđenim ZUJFO.	Nije utvrđen nijedan slučaj gde su izdaci izvršeni bez nabavke.	Zatvorena preporuka.

11	Subvencije	Predsednik treba da obezbedi pravilno praćenje potrošnje dodeljenih subvencija kako bi pružene subvencije postigle predviđene svrhe, da nadležne jedinice zahtevaju povratne izveštaje.	Subvencije tretirane tokom ove revizije, nije predviđeno povratno izveštavanje.	Zatvorena preporuka.
12	Kapitalne Investicije	Predsednik treba da preduzme mere koje omogućavaju da iniciranje procedurama za kupovinu prethodi izvršeni zahtev od strane jedinice koja zahteva nabavku na osnovu dotičnih potreba i ciljeva organizacije.	Tokom revizije 2019. godine nisu utvrđeni slični slučajevi.	Sprovedena preporuka.
13	Kapitalne Investicije	Predsednik treba da razmotri razloge za neuspeh kontrole prilikom pripreme tendera za ugovore o izgradnji i da osigura da su ciljani projekti jasno definisani. Menadžer nabavke mora da se pridržava ZJN i operativnog uputstva prilikom procesa ocenjivanja tendera. Predsednik treba da osigura da su projekti opremljeni sa potrebnom dokumentacijom u skladu sa zahtevima zakona o izgradnji, pri čemu se najpre osigura građevinska dozvola, inspekcijski nadzor tokom izvršenja i na kraju projekta da se osigura dozvola za korišćenje. Treba se takođe nadzirati buduće pravilno realizovanje ovog ugovora u skladu sa cenama finansijske ponude.	Tokom revizije 2019. godine nisu utvrđeni slični slučajevi.	Sprovedena preporuka.
14	Zajednička pitanja o robi uslugama i Kapitalnim investicijama	Predsednik treba da obezbedi adekvatno praćenja realizacije ugovora. Menadžer ugovora mora imati plan upravljanja ugovorom kako bi utvrdio da li ponuđač svoje ugovorne obaveze ispunjava u roku i na način koji je određen samim ugovorom.	Tokom revizije 2019. godine nisu utvrđeni slični slučajevi.	Sprovedena preporuka.

15	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Predsednik treba da obezbedi da su ojačane kontrole u upravljanju i izveštavanju imovine, kako bi se njihovo upravljanje i izveštavanje vršilo u skladu sa zakonskim zahtevima. Dalje, treba osigurati da se u sporazumima o su finansiranju sa ministarstvima pojasni vlasništvo nad objektima izgrađenim po završetku. Takođe je neophodno povećati saradnju Službenika imovine sa Trezorom kako bi se omogućila registracija novih investicija u postojeće objekte kao i dodatna vrednost osnovnog objekta.	Postoje slabosti u upravljanju imovinom.	Ne sprovedena preporuka.
16	Potraživanja	Predsednik treba da analizira razloge za rastući trend računa potraživanja poreza na imovinu i da ojača kontrole za sprečavanje njihovog daljeg rasta. Treba da uspostavi strategiju i mehanizme radi omogućavanja identifikacije i inkasiranja akumuliranih dugova, kroz uvođenje uslovljenosti nekih opštinskih službi na osnovu dokaza o plaćenom porezu na imovinu. Takođe, neophodno je da Opština na adekvatan način upravlja računima potraživanja na ime usluge za iznošenje smeća i taksi na biznis.	Utvrđene su nepravilnosti u upravljanju potraživanjima.	Ne sprovedena preporuka.
17	Ne izmirene obaveze	Predsednik treba da osigura da se sve primljene fakture evidentiraju u knjigu protokola kako bi se ispunila obaveza zakona o protokolima. Takođe, Predsednik treba da ojača interne kontrole kako bi prezentacija obaveza bila tačna.	Utvrđene su nepravilnosti u objavljivanju, izveštavanju i upravljanju obavezama.	Ne sprovedena preporuka.
18	Sistem unutrašnje revizije	Predsednik treba da razmotri regrutovanje jednog unutrašnjeg revizora, koji će preko sveobuhvatnog programa rada uvrstiti finansijske i ostale rizike Opštine, i koji bi procenio efektivnost unutrašnje kontrole. Osim toga mi predlažemo i formiranje efektivnog Komiteta Revizije koji bi na kritičan način pregledao planove i rezultate unutrašnje revizije.	Nije pružila uslugu unutrašnje revizije.	Ne sprovedena preporuka.

19	Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom	Predsednik treba da osigura procenu rizika kroz identifikovanje ključnih ciljeva, potencijalno problematičnih područja kao i mera za smanjenje rizika na prihvatljiv nivo. Potrebna je delegirana direktna odgovornost za upravljanje rizikom kod jednog relevantnog direktora koji će u koordinaciji sa rukovodiocima jedinica upravljati ovim procesom i izveštavati o upravljanju rizicima na mesečnoj osnovi.		Zatvorena preporuka.
Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2019. godine		
1	Planiranje i izvršenje budžeta	Predsednik opštine treba da obezbedi da se preduzmu sve neophodne radnje kako bi se osiguralo da se zahtevi planiraju i razvrstaju u skladu sa adekvatnom raspodelom budžeta. Ako predviđene projekcije budžeta ne odgovaraju prirodi rashoda i zahtevima opštine, sredstva bi trebalo da se preusmere da bi se obezbedila sredstva za redovno plaćanje rashoda. To bi se trebalo odraziti u nastojanju budžetiranja zahteva u odgovarajućim ekonomskim kategorijama i ojačanju kontrola plaćanja, evidentiranja i pravilnog predstavljanja javnih rashoda u GFI.		
2	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi da se objektivno planiranje naplate prihoda iz sopstvenih izvora realizuje na osnovu odgovarajuće preliminarne analize.		
3	Prihodi	Predsednik treba da inicira ponovno usvajanje Uredbe o naplati pružanja usluga u sakupljanju i odlaganju otpada u skladu sa Zakonom br.04/L-060 o otpadu.		
4	Prihodi	Predsednik treba da analizira razloge i prepreke zbog kojih zakonski uslovi u ovoj oblasti nisu sprovedeni i da se preduzmu dodatne akcije kako bi se u narednoj godini verifikacija opštinske imovine izvršila u skladu sa zakonom.		
5	Plate i dnevnice	Opština bi trebalo da naredi promene koeficijenata i ugovora za sve zaposlene u departmanu za obrazovanje u skladu sa normom.		
6	Roba i usluge	Preporuka B3 Predsednik treba da obezbedi da će se zahtevi za redovna i dugoročna radna mesta, kada je potrebno, adresirati u MF-a preko adekvatnog budžetskog planiranja, obezbeđujući da se angažovanje vrši u skladu sa zakonskim zahtevima putem konkurentnog i transparentnog procesa. Takođe, Predsednik treba da obezbedi da		

		zaposleni koji imaju Ugovore za posebne usluge budu angažovani samo u slučajevima kada postoje posebni zahtevi, poštujući zakonske zahteve tokom njihovog angažovanja.
7	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Predsednik treba da obezbedi da se ojačaju kontrole u upravljanju i izveštavanju imovine, kako bi se njihovo upravljanje i izveštavanje vršilo u skladu sa zakonskim zahtevima. Takođe, treba osigurati da se u sporazumima o su finansiranju sa ministarstvima pojasni vlasništvo nad izgrađenim objektima po završetku. Takođe je neophodno povećati saradnju Službenika imovine sa Trezorom kako bi se omogućila registracija novih investicija u postojeće objekte kao i dodatna vrednost osnovnog objekta.
8	Tretiranje gotovog novca	Predsednik treba da osigura da avansi budu opravdani unutar određenog roka prema Uredbi 2004/07. Obrascima za zatvaranje avansa treba priložiti sve fakture, zahteve i liste pre trenutka zatvaranja.
9	Potraživanja	Predsednik treba da analizira razloge za rastući trend računa potraživanja poreza na imovinu i da ojača kontrole za sprečavanje njihovog daljeg rasta. Treba da uspostavi strategiju i mehanizme radi omogućavanja identifikacije i naplate akumuliranih dugova, kroz uvođenje uslovljavanja nekih opštinskih službi na osnovu dokaza o plaćenom porezu na imovinu. Takođe, neophodno je da Opština na adekvatan način upravlja računima potraživanja za usluge sakupljanja otpada.
10	Ne izmirene i potencijalne obaveze	Predsednik treba da ojača interne kontrole kako bi prezentacija obaveza i potencijalnih obaveza bila tačna.
11	Ne izmirene i potencijalne obaveze	Predsednik treba da osigura da se sve primljene fakture evidentiranju u knjigu protokola kako bi se ispunila obaveza prema zakonu o protokolima. Takođe, Predsednik treba da ojača interne kontrole kako bi izveštavanje o obavezama Trezoru bilo na mesečnoj osnovi.
12	Funkcija unutrašnje revizije	Predsednik treba da osigura primenu Unutrašnje uredbe br.01/2019 i osigura sprovođenje funkcije unutrašnje revizije kroz jedan od načina predviđenih članom 4. ove Uredbe, jer funkcija unutrašnje revizije dodaje vrednost odgovornom upravljanju obezbeđujući osiguranja usredsređena na rizike i savetodavne usluge.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

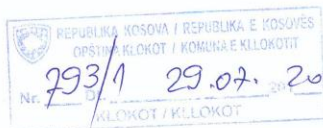
157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Pismo potvrđivanja

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Komuna e Kllokot /Opština Klokot /Municipality of Klokot

POTVRDNO PISMO

O saglasnosti sa nalazima Generalnog Revizora nalzveštaju revizije za 2019 godinu kao i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije:

Poštovani,

Preko ovog psima, potvrđujem da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije oReviziji Finansijskih Izveštaja Opštine Klokot za godinu završno sa 31 decembrom 2019(u daljem tekstu "Izveštaj");
- se slažem sa nalazima i preporukama i nemam neki komentar u vezi sa sadržajem izveštaja; i da ću
- u roku od 30 dana od prijema Završnog izveštaja, dostaviti akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove i osoblje koje je odgovorno za njihovo sprovođenje.

g. Bozidar Dejanovic

Gradonačelnik Opštine Klokot,

Datum: 29.07.2020, Klokot